

Rabbi, May I Use the Shulchan Arukh?

Proponents and Opponents of Codes in Jewish History

Part I

Rabbi Judah Kerbel
Queens Jewish Center
ז' תמוז תשע"ט/July 10, 2019

1. “After the printing of the book *Shulhan Arukh*, my ears heard from an ignoramus, someone beloved to me, peace be upon him, who used to say: When I have the *Shulhan Arukh* underneath the joints of my arms I do not need a single one of you rabbis.”

-Leon Modena (1571-1648)

2. תלמוד בבלי מסכת גיטין דף ס עמוד ב

דרש רבי יהודה בר נחמני מתורגמניה דרבי שמעון בן לקיש, כתיב: כתוב לך את הדברים האלה, וכתיב: כי ע"פ הדברים האלה, הא כיצד? דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרן על פה, דברים שבעל פה אי אתה רשאי לאומרן בכתב. דבי רבי ישמעאל תנא: אלה - אלה אתה כותב, ואי אתה כותב הלכות. א"ר יוחנן: לא כרת הקדוש ברוך הוא ברית עם ישראל אלא בשביל דברים שבעל פה, שנאמר: כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת ישראל.

2. Talmud Gittin 60b

Rabbi Yehuda bar Nahmani, the disseminator for Rabbi Shimon ben Lakish, expounded as follows: It is written: “Write you these matters” (Exodus 34:27), and it is written later in that same verse: “For on the basis of [al pi] these matters.” How can these texts be reconciled? They mean to teach: Matters that were written you may not express them orally [al peh], and matters that were taught orally you may not express them in writing. The school of Rabbi Yishmael taught: The word “these” in the mitzva recorded in the verse “Write you these matters” is used here in an emphatic sense: These matters, i.e., those recorded in the Written Law, you may write, but you may not write *halakhot*, i.e., the *mishnayot* and the rest of the Oral Law. Rabbi Yohanan says: The Holy One, Blessed be He, made a covenant with the Jewish people only for the sake of the matters that were transmitted orally [be'al peh], as it is stated: “For on the basis of [al pi] these matters I have made a covenant with you and with Israel” (Exodus 34:27).

3. תלמוד בבלי מסכת תמורה דף יד עמוד ב

ודרשי הכי: עת לעשות לה' הפרו תורתך, אמרי: מוטב תיעקר תורה, ואל תשתכח תורה מישראל.

3. Talmud Temurah 14b

They said in response to the question of how Rav Dimi could propose writing down the halakha in a letter: Perhaps with regard to a new matter it is different, i.e., it might be permitted to write down new material so that it not be forgotten. One proof for this suggestion is that Rabbi Yohanan and Reish Lakish would read from a scroll of aggada, containing the words of the Sages, on Shabbat. And they did so because they taught as follows: Since one cannot remember the Oral Law without writing it down, it is permitted to violate the halakha, as derived from the verse: “It is time to work for the Lord; they have made void your Torah” (Psalms 119:126). They said it is better to uproot a single halakha of the Torah, i.e., the prohibition of writing down the Oral Torah, and thereby ensure that the Torah is not forgotten from the Jewish people entirely.

4. שו"ת ר"י מיגאש קיד

שאלה מה יאמר אדוננו באיש שלא קרא מעולם הלכה עם רב ואינו יודע דרך הלכה ולא פירושה ולא קריאתה אלא שהוא ראה הרבה מתשובות הגאונים ז"ל וספרי הדינים...

ואם איש שעיקר ידיעתו בתשובות אלו ואינו מבין הצדק מהם מבלתי הצדק אם יוכל להורות בענין אחד או בנדון אחד ויפסוק הדין בו ואפשר להיות שאותה שהורה ממנה כבר חזר בו המורה בה ומי שאינו מבין עיקר הדין ולא מאיזה מקום יצא מן התלמוד אם הוא מותר להורות או אם ראוי לסמוך עליו בשום דבר בפרט...

תשובה דע שהאיש הזה ראוי יותר להתיר לו להורות מאנשים רבים קבעו עצמם להוראה בזמננו זה ורובם אין בהם אפי' אחד משני דברים אלו רצוני לומר הבנת ההלכה והעמידה על דעת הגאונים ז"ל. ואותם שמדמים להורות מעיון ההלכה ומחזק עיונם בתלמוד הם שראוי למנעם מזה לפי שאין בזמננו זה מי שיהי' ראוי לכך ולא מי שהגיע בחכמת התלמוד לכלל שיוורה מעיונו מבלי שיעמוד על דעת הגאונים ז"ל. אבל מי שמורה מתשובות הגאונים וסומך עליהם ואע"פ שאינו יכול להבין בתלמוד הוא יותר הגון ומשובח מאותו שחושב שהוא יודע בתלמוד וסומך על עצמו. שהוא אע"פ שהוא מורה מסבירא בלתי אמתות מראיות הגאונים ז"ל מ"מ אינו טועה בזה לפי שהוא מה שעשה ע"פ ב"ד גדול מומחה לרבים עשה.... וכבר באו לידי תשובות קצת אנשים בדברים שהורו בהם והם חושבים שהורו כדן ושהוא ברור כשמש והם טעו בהוראתם ותלו הדבר ההוא אל מקום בלתי מקומו ולמדו הדין ממקום שאין לתלמוד אותו ממנו וכבר היה בין הדבר שדנו בו ובין ההלכה שנתלו בה לאותו הדין חילוק דק ודקדוק נעלם ונסתר ולא הרגישו בו והיו לוקחים ההלכה בכללה כפשטה ולא הרגישו בחילוק הדק שבה ומדמין הנדון שלהם לה ואינם מרגישים בחילוק הדק שביניהם. עד שאני אומר שמי שאינו סומך על עצמו אם הוא נתלה בתשובות הגאונים ובהוראתם שהם הלכות פסוקות וסברות קצרות ברורות הוא יותר משובח מאותם המדמים להורות מן התלמוד.

4. Responsa of Rabi Yosef Ibn Migash #114

Question: What would our master say about a person who never learned *halakha* with a teacher and does not know the way of *halakha*, how to read and interpret it, just that he's seen many of the responsa of the *ge'onim*. And if a person's base knowledge is just these responsa and does not understand them, right from wrong, if he can issue rulings on a matter - because perhaps the rabbi he's relying had retracted his opinion. And if one does not understand the baseline laws and where from the Talmud they come, if he's allowed to issue rulings or if it's appropriate to rely on him.

Answer: Understand that this person is more trustworthy to issue rulings than many who portray themselves to be poskim in our time - they neither understand the *halakha* nor how it was applied by the *ge'onim*. And those who rely on their own understanding of the Talmud to issue rulings should be prevented from doing so because nobody today is worthy to do so. But one who relies on the responsa of the *ge'onim* even if he doesn't understand the Talmud is more trustworthy than one he thinks he understands, because the one who rules from *ge'onic* responsa is doing so on the basis of expert opinion... and I've already received the *teshuvot* of a few individuals and they think they ruled correctly and that it is as clear as day, but they erred in their rulings and ascribed it to a source that is not in fact its proper source and learned a particular ruling from an improper place, and they did not perceive the fine difference between the particular *halakha*/ruling and its supposed source... up to the point in which I say that one who does not rely on himself, if he relies on the responsa of the *ge'onim* and their rulings, which are clear-cut *halakhot* and short, clear opinions, that is more praiseworthy than one who claims to rule from the Talmud.

5. הקדמה ליד החזקה לרמב"ם (1138-1205)

ובזמן הזה תקפו הצרות יתירות ודחקה השעה את הכל ואבדה חכמת חכמינו ובינת נבוינו נסתרה. לפיכך אותם הפירושים וההלכות והתשובות שחברו הגאונים וראו שהם דברים מבוארים נתקשו בימינו ואין מבין עניניהם כראוי אלא מעט במספר. ואין צריך לומר הגמרא עצמה הבבלית והירושלמית וספרא וספרי והתוספתא שהם צריכין דעת רחבה ונפש חכמה וזמן ארוך ואחר כך יודע מהם הדרך הנכונה בדברים האסורים והמותרים ושאר דיני התורה היאך הוא. ומפני זה נעיתי חצני אני משה בן מיימון הספרדי ונשענתי על הצור ברוך הוא ובינותי בכל אלו הספרים וראיתי לחבר דברים המתבררים מכל אלו החיבורים בענין האסור והמותר הטמא והטהור עם שאר דיני התורה. כולם בלשון ברורה ודרך קצרה עד שתהא תורה שבעל פה כולה סדורה בפי הכל בלא קושיא ולא פירוק...

כללו של דבר כדי שלא יהא אדם צריך לחיבור אחר בעולם בדין מדיני ישראל אלא יהא חיבור זה מקבץ לתורה שבעל פה כולה עם התקנות והמנהגות והגזירות שנעשו מימות משה רבינו ועד חבור הגמרא וכמו שפירשו לנו הגאונים בכל חיבוריהם שחיברו אחר הגמרא. לפיכך קראתי שם חיבור זה משנה תורה. לפי שאדם קורא בתורה שבכתב תחלה ואחר כך קורא בזה +/השגת הראב"ד * ויודע ממנו וכו'. א"א סבר לתקן ולא תיקן כי הוא עזב דרך כל המחברים אשר היו לפניו כי הם הביאו ראיה לדבריהם וכתבו הדברים בשם אומנם והיה לו בזה תועלת גדולה כי פעמים רבות יעלה על לב הדיין לאסור או להתיר וראיתו ממקום אחד ואילו ידע כי יש גדול ממנו הפליג שמועתו לדעת אחרת היה חוזר בו. + ויודע ממנו תורה שבעל פה כולה ואינו צריך לקרות ספר אחר ביניהם.

5. Introduction to *Yad Chazaka* of Moses Maimonides

In our era, great hardship prevails and much of the wisdom of our sages has been lost. Therefore, commentaries, *halakhot*, and responsa written by the *ge'onim* which were once very clear have become very difficult and very few people understand them. And certainly this applies to the Babylonian and Jerusalem Talmuds, Sifra and Sifrei, Tosefta, which require deep knowledge and only after lots of time one understands what's forbidden and permitted. And therefore, I, Moses ben Maimon the Sephardi, relying on God and my understanding of all of these books, have decided to write a composition to clarify the forbidden and permitted, the impure and pure with all other laws of the Torah. Everything in clear and concise language so that everyone has the oral Torah organized without any difficulties...

Essentially, so that one does not need any other law book except this which gathers all of the Oral Torah with the enactments and customs and decrees from Moshe Rabbeinu until the Gemara and the Ge'onim afterwards. Therefore, I am calling it the "Mishneh Torah," as first a person can read the written Torah and then this book and from this one (Rabbi Abraham ben David: He sought to fix [a problem] and did not fix it, because he abandoned the style of other writers who preceded him, who would bring proof for their words and would cite their sources. This previous style was advantageous because a judge might have an intuition based on one source but may change their mind if they see that a greater authority disagreed) knows the entire oral Torah and does not need any other book in between.

6. טור אורח חיים הקדמה (ר' יעקב בן אשר, 1269-1343, אשכנז וספרד)

ויען כי ארכו לנו הימים בגלותינו ותשש כחנו. ושם לבנו. ורפו ידינו. וכהו עינינו. וכבדו אזנינו. ונאלם לשונינו. ונטל מדברנו. ונסתמו מעיני חכמתינו. ונשתבשו הסברות. וגדלו המחלוקות. ורבו הדעות. ולא נשארה הלכה פסוקה שאין בה דעות שונות.

ואין רצוני להאריך בראיות אלא להביא דברים פסוקים ובמקום שיש דעות שונות אכתבם ואכתוב אחרי כן מסקנת אדוני אבי הרא"ש ז"ל.

6. Rabbi Jacob ben Asher, *Arba'ah Turim*, Introduction

Given that our days in exile have been numerous and our energy has weakened... our wisdom is concealed, opinions have been mixed up, disputes have grown, opinions have multiplied, and there is no clear-cut *halakha* without differing opinions.

My goal is not to elaborate with proofs, rather to bring conclusive opinions, but where there are multiple opinions I will write them, and then I will write the conclusions of my father the Rosh z"l.

7. בית יוסף הקדמה (1488-1575, טולדו וצפת)

ויהי כי ארכו לנו הימים הורקנו מכלי אל כלי ובגולה הלכנו וכמה צרות צרורות תכופות וצרות זו לזו באו עלינו עד כי נתקיים בנו בעונותינו ואבדה חכמת חכמיו וגוי' (ישעיה כט יד) ואזלת יד התורה ולומדיה כי לא נעשית התורה כב' תורות אלא כתורות אין מספר לסבת רוב הספרים הנמצאים בביאור משפטיה ודיניה וגם כי הם ע"ה כוונתם היתה להאיר מחשכנו נמשך לנו מתוך האור הטוב שנהנינו מהם ע"ה ספק ומבוכה רבה בהיות כל אחד מחבר ספר לעצמו וכופל מה שכבר כתב וחבר מי שקדמו או כותב הדין בהיפך מה שכתבו חבירו ולא יזכיר דבריו כי תמצא כמה פוסקים מביאים דין אחד סתם כאילו הוא מוסכם בלי שום חולק וכשתחקור בדבר תמצא שגדולים חלוקים בו כמו שזה ברור במקומות אין מספר למי שעיין בספרי הפוסקים ועיין מקום דבריהם בגמרא ובפוסקים הקודמים.

ואם יאמר אדם בכל דין שיצטרך לחקור שרשו ומוצאו בדברי הגמרא והמפרשים והפוסקים כולם יכבד הדבר עליו מאד... והגם כי ידע מקום הדין בגמרא יצטרך לעיין כל הסוגיא ההיא עם פירוש רש"י ותוספות ואח"כ לעיין בדברי הר"י והרא"ש והר"ן והמרדכי ואח"כ לעיין בהרמב"ם ושאר פוסקים וגם בדברי תשובות הגדולים הנמצאות אצלו לדעת אם הדין ההוא מוסכם מהכל או אם יש בו מחלוקת וכמה מחלוקות בדבר וכדברי מי ראוי להכריע. על כן אני הדל באלפי יוסף במוהר"ר אפרים במוהר"ר יוסף קאר"ו זלה"ה קנאתי לה' צבאות ונערת חצני לסקל המסילה והסכמתי לחבר ספר כולל כל הדינים הנוהגים בביאור שרשיהם ומוצאיהם מהגמרא עם כל חילוקי סברות הפוסקים איש לא נעדר.

7. Rabbi Joseph Karo, *Beit Yosef*, Introduction

Our days in exile have been long and we've been thrown around from one vessel to another and we've wandered the diaspora... the Torah has not become just two "torot," rather infinite "torot" due to the many books in existence. And while their intent was to lighten us from darkness, we have been led to doubt and much confusion when everyone writes his own book and repeats what others have said before him. Or he writes the opposite ruling from what others wrote and he does not cite his sources, as some poskim bring a ruling without attribution as if it is universally agreed upon, when if one investigates, you will find many who disagree as it is clear in many places to one who examines the sources properly.

But if you will tell someone that they need to look up every law from its root and search the Gemara and all of the commentators and poskim, it will become very cumbersome; and even if one knows where in the Gemara to find it, one needs to look at all of the commentators to find if there is any point of dispute and if so, how many, and like whom to decide. Therefore, I, Joseph Karo, agreed to compose a book including all of the applicable laws, with a clarification of their sources and all dissenting opinions.

8. דרכי משה הקצר הקדמה

הא' להביא כל הדברים בלא אורך ההצעות, אשר אלו הדברים הם על תלמידים כמוני ללאות, ורצונם ללמוד התורה על רגל אחת במעט שעות.

השנית שהוספתי על דבריו כמה וכמה... ועוד כתבתי הרבה תשובות גאונים, ותשובות אחרונים כתשובות מהרי"ו ודברי האיסור והיתר הארוך אשר לא יכזבו מימיו, והמחבר בית יוסף לא ראן מימיו, ואף כי לפעמים כתב דברים שאין הדעת סובלתן, וכפי הנראה לעניות דעתי פוסלתן.

השלישית והוא העיקר, והוא התכלית המבוקש בזה המחקר, כי ידוע שהרב המחבר בית יוסף, בטבעו אל הגדולים נכסף, ופסק הלכה בכל מקום על פי שני ושלושה עדים, המה הגאונים הנחמדים, הרי"ף והרמב"ם והרא"ש בכל מקום ששנים מהם לדעת אחת נצמדים, ולשאר רבוותא אדירי התורה לא חש עליהם, רק במקום גדולים עמד לפסוק הלכה כדברי שניהם, ואף כי הם קמאי ולא בתראי ולא חש לדברים שצווחו בו קמאי דקמא... הלא הרי"ף שפסק סוף פ"ב דעירובין והסכימו עמו רבים לפסוק הלכה בכל מקום כבתראי ולא לחוש לדברי קמאי... וע"י זה הדבר סתר כל המנהגים אשר באלו המדינות, אשר רובם בנוים על הכלל הזה בפשיטות ותמימות, ואין מפקפקים אחר דבריהם, ולכן לא רציתי ג"כ לחלוק עליהן, וכתבתי אצל כל דבר הכי נהוג, וטעמי ונמוקי עמי.

8. Rabbi Moses Isserles, *Darkei Moshe*, Introduction

- 1) To bring down the laws concisely, because otherwise it would be to tiresome, and one wants to learn the Torah on one foot in the least number of hours.
- 2) I added some things from works of Ashkenazi rabbis that Rabbi Karo never saw, and sometimes he wrote things that are unconscionable.
- 3) The third, and the main thing, is that Rabbi Karo, in his natural leaning towards the greats, and he ruled everywhere according to the Rif, Rambam, and Rosh where two of them agreed, but he did not defer to any other of the great rabbis, and furthermore they are earlier while the *halakha* is like the later authorities. And therefore he also discounted our communal customs, so I did not argue on the later authorities, and I wrote where relevant "this is the practice."

9. הקדמות לשולחן ערוך הקדמת השו"ע

ראיתי אני בלבי כי טוב ללקוט שושני ספירי אמריו בדרך קצרה בלשון צח וכולל יפה ונעים, למען תהיה תורת ה' תמימה שגורה בפי כל איש ישראל, כי כאשר ישאלו לת"ח דבר הלכה לא יגמגם בה... ונמצא שבכל חדש הוא חוזר תלמודו ויאמר עליו אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו... זאת ועוד, התלמידים הקטנים יהגו בו תמיד וישננו לשונו על פה ותהיה גירסא דינקותא מסודרת בפיהם מקטנותם הלכה למעשה... וקראתי שם ספר זה "שולחן ערוך", כי בו ימצא ההוגה כל מיני מטעמים ערוכים בכל ושמורים סדורים וברורים.

9. Rabbi Joseph Karo, Introduction to *Shulchan Arukh*

I saw it fit to gather everything in a concise fashion with clear language, in order that every Jew have fluency in Torah, and so any scholar who is asked a question will not vacillate. And every thirty days he will review these laws. Also, students of lesser stature will have a clear sense of *halakha*. And I called this book "Shulchan Arukh," as any examiner will find all sorts of delights arranged and organized and clear.

10. הקדמות לשולחן ערוך הקדמת הרמ"א

באתי אחריו לפרוס מפה על שלחן ערוך שחבר עליהם כל פרי מגדים ומטעמים אשר יאהב האדם. ובלא זה, השלחן אשר הוא ערך לפני ה' (ו) לא נתנו עדיין לבני אדם אשר במדינות אלו, אשר רובי מנהגי מדינות אלו לא נהיגין כוותיה... ואני ראיתי כל דבריו כשלחן ערוך כניתנו מפי משה מפי הגבורה, ויבואו התלמידים אחריו וישתו דבריו בלא מחלוקת, ובזה יסתרו כל מנהגי המדינות... על כן ראיתי לכתוב דעת האחרונים עם המקומות שלא היו נראים לי דבריו, בצדו, כדי לעורר התלמידים בכל מקום שידעו שיש מחלוקת בדבריו, ובכל מקום שידעתי שאין המנהג כדבריו אחקרהו ואמצאהו אכתוב, הכי נהוג, ובצדו אשים... ומי שיש לו חיד לטעום יבחין המטעמים בטעמיהו בעצמו ולא יסמוך על אחרים, ומי שלא הגיע למדרגה זו לא יזוז מן המנהג

10. Introduction of Rabbi Moses Isserles to Shulchan Arukh

I have come to put a tablecloth on the Shulchan Arukh that he put on it sweet fruits and delicacies that a person loves. And without this, the table that was arranged before God would still not be given to people in our communities, as most of the customs are not practiced as outlined in the Shulchan Arukh. And I saw that all of his things are like an arranged table as if it were given to Moses from God, and then students afterwards will come and drink from his words that are undisputed, and our customs will be contradicted. Therefore, I have written the opinions of recent sages and the places where I disagree with him, in order that students will learn that certain matters are disputed, and everywhere our practice is different, I will write "this is our practice," and I will place it side by side with his words...

But one who has the palate to taste should distinguish the reasons for the laws on his own and not rely on others, but those who do not have that ability should not deviate from custom.